

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou  
Spisová značka: 7C/122/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815202371  
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2015  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková  
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8815202371.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Martinou Melníkovou v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004 proti žalovaným: 1. Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, XXX XX A. O., Š. U. A. P. 2. O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, XXX XX A. O., Š. U. A. P. o zaplatenie 25.878,53 eur s prísl. t a k t o

### rozhodol:

Žalovaní v 1. a 2. rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 25.575,53 eur, úrok z úveru vo výške 1.423,76 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 24.151,77 eur od 08.11.2014 do zaplatenia a iné trovy konania vo výške 1.552,50 eura to všetko sa im povoľuje splácať v mesačných splátkach po 135 eur mesačne počnúc mesiacom, ktorý nasleduje po právoplatnosti tohto rozsudku vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca pod následkom straty výhody splátok s tým, že plnením jedného z odporcov zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

### o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podaným žalobným návrhom domáhal, aby súd zaviazal žalovaných v 1., 2. rade zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu 25.878,53 eur s 6,59 % p.a. úrokom z úveru zo sumy 24.102,77 eur od 08.11.2014 do zaplatenia a s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 25.878,53 eur od 08.11.2014 do zaplatenia a trovy konania.

Svoj žalobný návrh odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 2264793007 bola so žalovanými I. a II. uzatvorená Zmluva o medziúvere č. 2264793808 a stavebnom úveru - spotrebiteľskom úvere č. 2264793007 zo dňa 02.12.2011, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným I. a II. medziúver vo výške 24.500 eur. Žalovaní I. a II. sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky medziúveru 6,59 % p. a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 134,55 a do pridelenia cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 39,20 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa žalovaní I. a II. zaviazali splácať stavebný - spotrebiteľský úver vrátane úrokov vo výške 4,70 % p. a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 173,75 eur. Žalovaní I. a II. porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 30.05.2014 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom odporcov zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, navrhovateľ bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, žalobca dňa 07.11.2014 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru 07.11.2014 bola celková výška dlžnej sumy 25. 878,53 eur, pričom pozostáva z istiny 24.102,77 eur a z nezaplatených úrokov za úver a nezaplatených poplatkov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v celkovej výške 1.775,76 eur. Požadovaním predčasného splatenia úveru úverová zmluva nezaniká, žalobca v zmysle čl. VI. bod 3 a 4

úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým úrokom za úver vo výške 6,59 % p. a. a zároveň celý zostatok dlhu ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úrokom z omeškania vo výške 5 % p. a.

Žalovaná v 1.rade so žalobou súhlasila. Žalovaný v 2.rade sa k žalobe nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom, zmluvou o úvere zo dňa 29.11.2011, Všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby v znení účinnom od januára 2009, Oznámeniami o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 07.11.2014 spolu s kópiami doručeníek, upozoreniami na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 30.05.2014 spolu s kópiami doručeníek, výpisom z účtu medziúveru, písomným vyjadrením žalobcu, vylúchom žalovanej v 1.rade a zistil tento skutkový stav veci:

Žalobca sa na pojednávanie nedostavil. Svoju neprítomnosť ospravedlnil, súhlasil, aby súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Taktiež na pojednávanie sa nedostavil žalovaný v 2.rade zo zdravotných dôvodov.

Žalovaná v 1. rade na pojednávaní potvrdila, že podpísala so žalovaným v 2. rade, teda svojim manželom zmluvu, avšak išlo o úver pre ich dcéru. Túto zmluvu podpísali dobrovoľne. Žalobca im povedal aký úver môžu čerpať a oni s tým súhlasili. Pred podpisom zmluvy si zmluvu neprečítala, nedostala ani žiadne obchodné podmienky. Bolo jej iba oznámené, že bude splácať splátky po 171 eur. Potvrdila, že úver splácala jej dcéra, tak ako je uvedené vo výpise z účtu medziúveru. Žiadala však, aby súd jej povolil splácať dlžnú sumu v splátkach z dôvodu, že poberá dôchodok vo výške 250 eur a jej manžela vo výške 350 eur. Býva s dcérou, pre ktorú zobrali úver s tým, že hradia na domácnosť za plyn a elektrinu sumu 165 eur napoly so svojou dcérou. Obaja s manželom sú po infarkte. Ona má taktiež cukrovku a na lieky potrebujú mesačne spolu sumu 100 eur.

Žalobca v písomnom podaní zo dňa 10.08.2015 uviedol, že istina vo výške 24.102,77 eur predstavuje rozdiel medzi sumou poskytnutého úveru vo výške 24.500 eur a nasparenou sumou v momente vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 397,23 eur, čo je uvedené vo výpise z účtu ako čiastočné vyrovnanie medziúveru z 07.11.2014. Suma 1.775,76 eur pozostáva z nezaplatených úrokov vo výške 1.423,76 eur a z nezaplatených poplatkov vo výške 352 eur. Nezaplatené úroky vo výške 1.423,76 eur pozostávajú z nezaplatených 6,59 %-ných úrokov ročne od poskytnutia úveru 12.12.2011 do vyhlásenia predčasnej splatnosti zostatku dlhu dňa 07.11.2014 zo sumy 24.500 eur ako sumy poskytnutého úveru. Nezaplatené poplatky vo výške 352 eur pozostávajú z poplatkov za vedenie účtu 2 krát 25 eur, poplatku za vedenie účtu 1 krát 29 eur, poplatok za upomienku 3 eur 3 krát, poplatok za upomienku 15 eur 2 krát, poplatok za druhú upomienku vo výške 20 eur a to 3 krát a poplatok za druhú upomienku vo výške 15 eur a to po 2 krát, ďalej poplatok za predžalobnú upomienku vo výške 30 eur, poplatok za predžalobnú upomienku vo výške 15 eur a to 2 krát, ďalej poplatok za individuálne riešenie omeškaných splátok 15 krát, poplatok za zmenu splátkového plánu vo výške 20 eur a ďalej poplatok za poistenie úveru vo výške 9,8 eur a to 5 krát.

Podľa zmluvy o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“) čl. I. uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi zo dňa 29.11.2011, žalobca na preklopenie obdobia do pridelenia cieľovej sumy o stavebnom sporení poskytol dlžníkovi medziúver pod č. 2264793808 vo výške 24.500 eur, pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných ako aj všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasparenou sumou na účte stavebného sporenia na stavebný úver pod č. 2264793007 vo výške cca 14.948,81 eur. Presnú výšku stavebného úveru ku dňu podpisu tejto zmluvy nie je možné stanoviť a bude sa rovnať rozdielu cieľovej sumy a nasporenej sumy pri pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení. Celková čiastka medziúveru - stavebného spotrebiteľského úveru, ktorú má dlžník zaplatiť je 54.068,22 eur; výška mesačného vkladu na účet stavebného sporenia je 39,2 eur; výška úrokovej sadzby vkladov je vo výške 2 % p.a. a úroková sadzba úroku z omeškania z omeškaných vkladov 5 % ročne; počet mesačných vkladov na účet stavebného sporenia 171; úroková sadzba medziúveru fixná na dobu 5 rokov 6,59 % p.a.; výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru vrátane poplatku za prijatie dopoistenia 144,35 eur; počet splátok úrokov z medziúveru 171; úroková sadzba stavebného úveru fixná na celú dobu trvania stavebného úveru 4,7 % ročne; výška mesačnej splátky vrátane úrokov stavebného úveru a poplatku za prijatie do poistenia 183,55 eur; počet splátok istiny a úrokov stavebného

úveru 106; doba trvania medziúveru/stavebného úveru v rokoch 23,02 a konečná splatnosť medziúveru - stavebného úveru do 31.12.2034.

V zmysle článku II. zmluvy - čerpanie, úročenie, doba splatnosti, splácanie medziúveru a stavebného úveru a ďalšie podmienky, časti Medziúver, dlžník sa zaväzuje poukazovať pravidelne mesačne dohodnutý vklad na účet zmluvy o stavebnom sporení č. 2264793007 až do pridelenia cieľovej sumy. Dlžník sa zároveň zaväzuje splácať poskytnutý medziúver vrátane príslušenstva. Výška úrokovej sadzby medziúveru je 6,59% p.a. Do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník zaväzuje splácať úroky z medziúveru. Do pridelenia cieľovej sumy sa dlžník zaväzuje na účet zmluvy o stavebnom sporení č. 2264793007 pravidelné mesačné vklady minimálne vo výške 39,2 eur. Do pridelenia cieľovej sumy sa dlžník zaväzuje splácať úroky z medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 134,55 eur a súčasne platiť poplatok za poistenie typu A pravidelnými mesačnými platbami vo výške 9,8 eur v prospech účtu 2264793007. V časti Stavebný úver je uvedený: dlžník sa zaväzuje pravidelnými mesačnými splátkami úveru vo výške 173,75 eur uhradiť plnú výšku poskytnutého stavebného úveru s príslušenstvom a súčasne platiť poplatok za poistenie typu A pravidelnými mesačnými platbami poistného vo výške 9,8 eur spolu vo výške 183,55 eur na účet stavebného sporení č. XXXXXXXXXXXX/XXXX.

V zmysle článku VI. zmluvy - Omeškanie - bod 2 a 4 v prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. V týchto prípadoch má veriteľ právo účtovať si pri stavebnom úvere 3 % p.a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu a pri medziúvere 5 % p.a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu.

Podľa článku VIII. zmluvy - Záverečné ustanovenia - bod 1. právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom a zákonom č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších noviel, 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení noviel a Všeobecnými podmienkami pre zmluvy o stavebnom sporení.

V zmysle čl. XIX Všeobecných podmienok pre stavebné sporenia pre fyzické osoby, Porušenie zmluvných podmienok a okamžitá splatnosť bod 2 písm. a) ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvnej dohody zo strany stavebného sporiteľa alebo ak je stavebný sporiteľ v omeškaní s viac než dvoma splátkami alebo jednou splátkou dlhšie ako tri mesiace v zmysle § 506 Obchodného zákonníka je stavebná sporiteľňa oprávnená postupovať v zmysle bodu 3 tohto článku.

V zmysle bodu 3 písm. b), c) čl. XIX. Všeobecných podmienok ak nastanú skutočnosti uvedené v bode 2 tohto článku, je stavebná sporiteľňa oprávnená najmä jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru t.j. požadovať splatenie pohľadávky stavebnej sporiteľne zo zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti úveru a stavebný sporiteľ je povinný splniť pohľadávku stavebnej sporiteľne v lehote, ktorú ona určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti úveru alebo vypovedať zmluvu alebo od nej odstúpiť.

Žalobca listom zo dňa 07.11.2014 žalovaným oznámil, že z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas, ku dňu 07.11.2014 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru, preto do 30 dní odo dňa kedy nastala mimoriadna splatnosť úveru žiadal žalovaných vrátiť sumu 25.868,73 eur. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovaní prevzali dňa 14.11.2014.

Poslednou výzvou na úhradu zo dňa 30.05.2014 žalobca žalovaných vyzval v lehote do 15.06.2014 na úhradu omeškaných splátok vrátane splátky za mesiac jún 2014. Žalobca žalovaných upozornil, že v prípade nezaplatenia v stanovenej lehote vyhlási mimoriadnu splatnosť celého úveru a bude požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu.

Z výpisu z účtu medziúveru a odstúpeného medziúveru vyplýva, že dlžníkovi bol vyplatený medziúver spolu vo výške 24.500 eur, na ktorý vykonali úhrady vo výške 4.518,24 eur s tým, že po zosplatení nevykonali žiadnu úhradu.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Ako vyplýva z § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Ako vyplýva z § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priechi dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 517 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

Podľa ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 796 ods. 1 Občianskeho zákonníka ten, kto s poisťiteľom uzavrel poistnú zmluvu, je povinný platiť poistné, a to za dohodnuté poistné obdobia (bežné poistné); možno tiež dohodnúť, že poistné bude zaplatené naraz za celú dobu, na ktorú bolo poistenie dojednané (jednorazové poistné).

Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky

zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca a žalovaní v 1. a 2. rade ako dlžníci uzavreli dňa 29.11.2011 zmluvu o medziúvere a stavebnom úvere. V zmysle zmluvy žalobca ako veriteľ poskytol dlžníkom medziúver na základe uzatvorenej zmluvy o úvere. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie medziúveru vo výške 24.500 eur, ktorý sa po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok mal zmeniť na stavebný úver vo výške cca 14.948,81 eur.

Keďže nastali podmienky predpokladané v zmluve tým, že dlžníci podstatne porušili zmluvu, žalobca dňa 07.11.2014 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru a zároveň žiadal oboch žalovaných o okamžité

vrátenie celého zostatku úveru. Pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru žalovaní boli upozorení na to vyzvou na zaplatenie dlžných splátok.

Súd mal za preukázaný nárok na zaplatenie istiny v sume 24.102,77 eur. Do podania žalobného návrhu nebola pohľadávka žalobcu s príslušenstvom uhradená, preto zaviazal na jej zaplatenie žalovaných v 1. a 2. rade a návrhu v uvedenom rozsahu vyhovel. Jedná sa o istinu úveru. Ďalej súd priznal aj nárok na zaplatenie úroku z úveru do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru vo výške 1.423,76 eur. Do uvedenej sumy súd nezarátal poplatky za vedenie úverového účtu v sume po 25 a 29 eur a poplatky za opomienky a iné poplatky, ktorými nárokmi sa bude zaoberať nižšie.

Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplatným právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

Úverové obdobie teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ však si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania.

Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplateniu celého úveru ku dňu 07.11.2014, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 07.11.2014, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súd v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014.

V danej súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012, v ktorom sa uvádza: „Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26. 8. 2009 do zaplatenia“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.“

Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobcovi nepriznal nárok na úrok z úveru vo výške 6,59 % ročne zo sumy 24.102,77 eur od 08.11.2014 do zaplatenia a v tejto časti návrh žalobcu zamietol.

Zároveň súd priznal žalobcovi aj dlžné poistné po 9,8 eur splatné dňa 31.07.2014, 31.08.2014, 30.09.2014, 31.10.2014 a 7.11.2014, spolu vo výške 49 eur, ktoré si účastníci dohodli v zmluve.

Pokiaľ ide o poplatky za vedenie úverového účtu splatné dňa 01.01.2013 v sume 29 eur a po 25 eur účtovaných dňa 02.12.2011 a 01.01.2014 súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť nasledovné:

V zmysle § 37 ods. 21 zákona NR SR č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov ( ďalej len „Zákon o bankách“ ) banke, zahraničnej banke a pobočke zahraničnej banky sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona alebo osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

Zákaz podľa ustanovenia § 37 ods. 21 sa prvýkrát uplatní na úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu, splatnú po 9. júni 2013 ( § 122s ods. 4 Zákona o bankách ).

Z vyššie citovanej úpravy obsiahnutej v Zákone o bankách vyplýva, že účinnosťou novely č. 132/2013 od 10.6. 2013 priamo zákon zakazuje bankám požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za správu úverových účtov. Možno konštatovať, že predmetná novelizácia bola akýmsi vyvrcholením v podobe zákonnej úpravy zákazu žiadania poplatkov za správu úverových účtov ako účtov, ktoré vznikajú na základe úverového vzťahu, ale ľuďom nič neprinášajú a sú dôležité iba pre finančné inštitúcie.

V danej právnej veci sa jedná o poplatky, ktorý sa stali splatnými pred uvedenou novelou zákona o bankách. Súd však predmetné dojednania o poplatku za vedenie úverového účtu podrobil súdnej kontrole v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a predmetné dojednanie súd vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Odporcovia boli povinní platiť navrhovateľovi ako veriteľovi za to, že tento pre svoju vlastnú potrebu vykonával akúsi správu úverového účtu, teda sledoval prijatie splátok, prípadné omeškania alebo iné pohyby na účte. Súd má za to, že keď navrhovateľ ako veriteľ poskytol odporcom ako dlžníkom úver, bolo len v jeho kompetencii, ako sa rozhodne predmetný úver spravovať, no je neprípustné, aby náklady s takouto činnosťou znášali odporcovia ako spotrebiteľia, ktorí za poskytnutie úveru, resp. konkrétnej finančnej čiastky zaplatili navrhovateľovi ako veriteľovi odplatu vo forme úroku z úveru, preto na odporcov nemožno prenášať úhradu takýchto nákladov.

Naviac navrhovateľ ani nepreukázal súdu na základe akých ustanovení zmluvy resp. jej súčasťou predmetný poplatok účtoval, nakoľko nepredložil listinu preukazujúcu výšku požadovaného poplatku ( čl. XXIII. bod 5 Všeobecných podmienok ), a to napriek výzve súdu na podrobnú špecifikáciu pohľadávky.

V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Súd žalobcovi nepriznal nárok na poplatky za upomienky: po 3 eur účtovaných dňa 30.06.2012, 31.12.2012, 31.03.2013, po 15 eur účtovaných dňa 31.10.2013 a 31.01.2014 po 20 eur účtovaných dňa 31.07.2012, 31.01.2013 a 30.04.2013 po 15 eur účtovaných dňa 30.11.2013 a 28.02.2014 za upomienku po 30 eur účtovanú dňa 31.08.2013, za predžalobnú upomienku po 15 eur účtované dňa 31.05.2013 a 31.03.2014. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a

práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Na základe uvedeného má potom súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na poplatky za upomienky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, preto súd v tejto časti žalobu spolu s príslušenstvom zamietol. Žalobca nepreukázal súdu zaslanie upomienok a ani nepreukázal, že by mu za zaslanie týchto upomienok vznikli nejaké reálne náklady v uvedenej výške. Zároveň v prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbure (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovoknižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné. To isté sa týka aj pokiaľ ide o poplatky za individuálne riešenie omeškaných splátok vo výške 15 eur účtovaného dňa 30.06.2013 a poplatku za zmenu splátkového plánu vo výške 20 eur účtovaného dňa 24.06.2016.

Súd aj v tejto súvislosti poukazuje na už vyššie citované uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19.

Aj napriek tomu, že úverová zmluva je absolútny obchod a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

Žalovaní sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni, ktorú im žalobca vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru poskytol, dostali do omeškania, preto ich súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády a to vo výške 5 % ročne dňom nasledujúcim po uplynutí 30 dňovej lehoty po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, teda dňom 08.11.2014 do zaplatenia, ale len zo sumy priznanej súdom a čo do zvyšku žalobu v tejto časti zamietol. Súd priznal úroky z omeškania tak, ako sú uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Sadzba úroku z omeškania je v súlade s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., keďže žalobca si mohol žiadať úrok z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba N. R. K.. Žalobcom požadovaná sadzba úroku z omeškania tak neprevyšuje zákonnú sadzbu úroku z omeškania.

Berúc do úvahy osobné, sociálne a majetkové pomery žalovaných povolil súd v súlade s ust. § 160 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, zaplatiť žalovaným sumu, na zaplatenie ktorých boli zaviazaní, v mesačných splátkach za podmienok uvedených vo výrokovej časti tohto rozsudku. Súd pri určení výšky splátky bral do úvahy príjem žalovaných, ich nevyhnutné výdavky, výšku dlhu a vek, a preto určil výšku splátky ako boli určené pre medziúver bez poistenia.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

V danom prípade tak súd pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 3 O.s.p., podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti.

Žalobca požadoval istinu 25.878,53 eur a súd so žalovanej sumy mu nepriznal iba poplatky za upomienky. Preto mu súd priznal plnú náhradu trov konania.

Žalobcovi vznikol nárok na náhradu za zaplatený súdny poplatok v sume 1552,50 eur.

Na základe vyššie uvedeného súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zaistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zaisteniam,
- e) doteraz zaistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného predpisu.